

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4161022

שהיה מקבר את בניו, אל יאומר לו כדרך שאמרו לו חביריו לאיוב "הלא יראתך כסלתך, תקותך ותם דרכיך", זכר נא מי הוא נקי אבד (איוב ד, וז), אם היו חמורים מבקשים תבואה ממנו, לא יאומר להם לכו אצל פלוני שהוא מוכר תבואה, ויודע בו שלא מכר מעולם. רבי יהודה אומר אף לא יתלה עיניו על המקח בשעה שאין לו דמים. שהרי הדבר מסור ללב. וכו'. ובעונות בהרבה בתים כשבעל ואשתו קצת מקפידים אחד על השני, מיד מתחילים להונות ולהציק זולתו בענין זה ובענין אחר ומנושא לנושא, והצד שכנגד מחריף בתגובה ובהצקה עד.. שה' ירחם, והחכם עיניו בראשו וישתוק וידום עד יעבור זעם בבחינת תולה ארץ על בלימה (איוב כו, ז), וכמ"ש חז"ל (חולין פט.) על מי שבולם פיו בשעת המריבה. וה' יברך את עמו בשלום.

בברכת התורה וכמו"ם
שמעון יוסף הכהן ויוזפלד

מדרש

אמר רבי לוי אני פי מלך מלכי הפולכים הקדוש ברוך הוא אותו אשמר, הפה שאמר לנו בסיני (שמות כ, ב): אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ, (קהלת ח, ב): וְעַל דְּבַרְתָּ שְׁבוּעַת אֱלֹהִים, על שום (שמות כ, א): וַיִּדְבֹר אֱלֹהִים אֶת כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, (קהלת ח, ב): שְׁבוּעַת אֱלֹהִים, על שום (שמות כ, ז): לֹא תִשָּׂא, לְפִי שְׁבֻעֹת הַיָּהּ יִשְׂרָאֵל מִשְׁעֲבָדֶיךָ לְאִמּוֹת הָעוֹלָם, וְלַעֲתִיד לָבוֹא מִזֶּה קְתִיב (ישעיה מט, כג): הָיוּ מְלָכִים אֲמִנְיָךְ וְשָׂרֵי־תִיָּהֶם מִיִּנְקִיטָתְךָ, לְפִי שְׁבֻעֹת הַיָּהּ אֲמוֹת הָעוֹלָם מוֹנִין לְיִשְׂרָאֵל, אֲבָל לַעֲתִיד לָבוֹא אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲתִיד אֲנִי לְהַאֲבִילֵם מִבְּשָׂרָם וּלְהַשְׁפִּירֵם מִדָּמָם, הִנָּה הוּא דְכָתִיב (ישעיה מט, כח): וְהִאֲבָלְתִּי אֶת מוֹנֵיךָ אֶת בְּשָׂרָם וּבְכַעֲסִים דָּמָם יִשְׁפְּרוּן (ויקרא רבה לג, ו)

טוב איש חונן ומלווה יכלכל דבריו במשפט

שעיקר טובת וחסד ההלואה לעני הוא בחי' המשפט שמאיר בו עיניו שעניו יכול להצילו מן העניות לגמרי כנ"ל. כי זה עיקר מצוות ההלואה לעני לראות לעזור להעני באופן שינצל מן העניות לגמרי כ"ש וכי ימוך אחיך עמך והחזקת בו כו'. וכמו שפרש"י שם אל תניחהו ליפול וכו' כי עד שלא נפל, אחד יכול להקימו וכו'. וכל זה נעשה ע"י בחי' משפט, וזה בחי' איסור ריבית. כי עיקר האיסור הוא שנטל שכר מעותיו שהלוה לו. כי באמת צריך להלוות לו בתורת מתנה ע"מ להחזיר כ"ש לא תהיה לו כנושה. רק כאלו נתן לו זה הממון במתנה גמורה רק שאח"כ יחזור הלוה וישלם לו כשיגיע זמן הפרעון. אבל כל זמן ההלואה המעות של הלוה ואסור לו להיות כנושה מכ"ש ליקח ממנו שכר מעותיו ח"ו דהיינו רבית. כי כשאינו כנושה על הלוה, אזי מעות כשלו. ויכול לזכות עיניו לבחי' משפט שעניו ינצל מן העניות לגמרי. וזהו עיקר המצוה של צדקה וג"ח כדי לבטל העניות מישראל לגמרי. ע"י צדקה ומשפט וכו"ל.

(ליקוטי הלכות חשן משפט הלכות גביית מלוה הלכה ג)

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר בהר לכבוד ... אחרשה"ט!
בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע.
"ולא תונו איש את עמיתו, ויראת מאלקיך" (ויקרא כה, יז).

ופרש"י (והוא מתורת כהנים, פרשת ד, א) כאן הוזהיר על הונאת דברים (כלומר לעיל בפסוק יד, כתוב וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו, ושם מדבר על הונאת ממון, וכאן מוזהיר על מציק ומצער חבירו בדיבור) שלא יקניט את חבירו, ולא ישיאנו עצה שאינה הוגנת לו, לפי דרכו וקנאתו של היועץ. ואם תאמר מי יודע אם נתכוונתי לרעה? לכך נאמר **"ויראת מאלקיך"**, היודע מחשבות הוא יודע. כל דבר המסור ללב שאין מכיר אלא מי שהמחשבה בלבו, נאמר בו **"ויראת מאלקיך"**, ע"כ. ובספורנו מוסיף שבכלל האיסור "גניבת הדעת". ואיתא בספר החינוך (מצוה שמא, וע' הרמב"ם

ספר המצוות, לאוין רנא) ח"ל שלא להונות אחד מישראל בדברים, כלומר שלא יאומר לישראל דברים שיכאיבוהו, ויצערוהו, ואין בו כח להעזר מהם. וראוי להזהר שאפילו ברמז דבריו לא יהיו נשמע חירוף לבני אדם, כי התורה הקפידה הרבה בהונאת דברים, לפי שהוא דבר קשה מאד ללב הבריות, והרבה מבני אדם יקפידו עליהם יותר מעל הממון וכמו שאמרו חז"ל (ב"מ נה.) גדולה הונאת דברים מהונאת ממון, שרק בהונאת ממון נאמר בו "ויראת מאלקיך". ואין באפשרות לכתוב פרטי כל הדברים שיש בהם צער לבריות, אבל כל אחד צריך להזהר, כי השי"ת

יודע כל פסיעותיו ורמיותיו, כי האדם יראה לעינים וה' יראה ללבב. ונוהגת מצוה זו בכל מקום ובכל זמן בזכרים ובנקבות, ואפילו בקטנים ראוי להזהר שלא להכאיבן בדברים יותר מדאי, וזולת במה שצריכין הרבה כדי שיקחו מוסר, ואפילו בבניו ובנותיו של אדם. והמקל בהם שלא לצערן ימצא חיים וברכה וכבוד. עיי"ש. ואמרו חז"ל (ויק"ר לג, א), רבי עשה סעודה לתלמידיו הביא לפניהם לשונות רכים ולשונות קשים, התחילו בוררים ברכים ומניחים את הקשים, אמר להם דעו והתבוננו מה אתם עושים, כשם שאתם בוררים את הרכים ומניחים את הקשים, כך יהיה לשונכם ודיבורכם רך אלו לאלו. ואמרו (ב"מ נט.) שח"ו הבא על אשת איש - מיתתו בחנק, ויש לו חלק לעוה"ב, והמלבין פני חבירו ברבים אין לו חלק לעוה"ב, וע"כ נוח לו לאדם שיבא על ספק א"א, ולא ילבין פני חבירו ברבים. ובראשית חכמה (פרק דרך ארץ, בתחילתו) השמיט את המילה 'ספק', וכתב נוח לו לאדם שיבא על א"א. פוק חזי כמה חמור הוא לצער יהודי. ויוצא לנו שיהודי יפה ואברך משי ואף צורבא מרבנן ות"ח כשמבייש ומציק לחבירו הוא בבחינה מסויימת גרוע הרבה יותר מנואף, געוואלד!! ועוד אמרו חז"ל (שם נה.) לא תונו איש את עמיתו, כיצד? אם היה בעל תשובה אל יאומר לו וכוור מעשיך הראשונים. אם היה בן גרים - אל יאומר לו וכוור מעשה אבותיך. ואם היה גר [או בעל תשובה] אל יאומר לו, פה שאכל נבילות וטריפות שקצים ורמשים בא ללמוד תורה שנאמרה מפי הגבורה!?! אם היו יסורים באים עליו, או אם חליים באין עליו, או

ומקדשי תיראו

כי עיקר הקדושה על ידי היראה. כי על ידי היראה נתבטל הארציות כנ"ל. ועל כן צריכין לנהוג מורא גדול בבית הכנסת ובבית המדרש כדי לזכות לבטל כל הארציות שזהו עיקר בחינת קדושת בית הכנסת שהמקום הוא קודש מחמת ששם נתבטל הארציות על ידי דיבורי תורה ותפלה שמדברים שם הרבה תמיד עד שנתהפך המקום למקום קדוש. כי נבלל בקדושתו יתברך. כי הארציות והגשמיות ששם אחיות בחינת החול והטומאה שהוא היפך הקדושה נתבטל שם על ידי ריבוי דיבורי התורה ותפלה שמדברים שם תמיד. אבל עיקר הביטול הוא על ידי היראה כנ"ל. על כן צריכין לנהוג שם מורא גדול כנ"ל. וזהו בחינת האזהרה על מורא מקדש כמו שכתוב (ויקרא י"ט) ומקדשי תיראו וכו' וכמו שכתוב (בראשית כ"ה) מה נורא המקום הזה וכו'. ובכלל זה מורא בית הכנסת ובית המדרש שהם מקדש מעט כנ"ל. כי עיקר ביטול הארציות להפכו לקדושה גמורה הוא על ידי היראה כנ"ל. כי כשוכיין ליראה או דייקא יכולין לבטל הגוף וכל בחינת הארציות על ידי דיבורי תורה ותפלה כנ"ל. ועל כן אסור לדבר בבית הכנסת ובית המדרש שום שיחה בטלה. כי צריכין לדבר שם רק דיבורי תורה ותפלה שעל ידי זה מעלין מסירות נפש ועושין שלום ומתקנין כל העולמות וממשיכין לשם קדושת השם יתברך. אבל על ידי שיחה בטלה במקום קדושה כזה ח"ו פוגמין שם מאד כאלו רוצה להחזיר הקלקול למקומו ח"ו, כאלו מחזיר העולם לתהו ובהו ח"ו שהם בחינת שבירת כלים. כי חוזר ומגביר ח"ו בחינת שבירת כלים על ידי שיחה בטלה במקום קדוש כזה שעוסקים שם תמיד בדיבורים קדושים של תורה ותפילה ויראת שמים שעל ידי זה מעלין כל הנצוצות משבירת כלים. והוא על ידי דברים בטלים שלו מקלקל ח"ו תיקון כזה. כי צריכין לדבר שם רק דיבורים קדושים תמיד, עד שיתהפך המקום לקדושה גמורה. דהיינו שיתבטל כל הארציות וכנ"ל. ותכף כשמדבר שיחה בטלה ח"ו הוא פוגם בוהו, וחוזר ומגביר הארציות והקליפות הנאחזין בהם ח"ו. ועל כן פגם שיחה בטלה בבתי כנסיות ובתי מדרשות גדול מאד כמבואר בוהו הקדוש ובכל הספרים (וכפרט בהקונטרס מורא מקדש מהרב החסיד המפורסם מוה"ר יוסף זצוק"ל מ"מ מאוסטרא בעל המחבר ספר רב יבי"ע עיין שם).

(ליקו"ה או"ח הל' בית הכנסת ה"ד אות ב)

הארות על מאמר "בחגיגות" (בסימן ה)

ז"ל: ולהתפלל בעבורם, עכ"ל.

כי בודאי צריכים להשתדל בטובת העולם הן במעשה לעשות כל מה שבכוחו לעשות לטובתו, הן בתפילה, ואדרבא בד בבד עם המעשה עיקר השתדלות צריך להיות בתפילה דייקא, כי הכל מאתו ית', והתפילה מועלת תמיד. והתפילה לצורך ולטובת העולם אינה ענין ומעלה גרידא כ"א חובה גדולה וכדאיתא בספר המדות (תפילה, ט) מי שאינו מתפלל על צרת ישראל נקרא חוטא, שזה בחי' מה שמצינו בצדיקים שהיו מתפללים במסירות נפש עבור דורם כמו שמצינו אצל אברהם אבינו שהי' מתפלל וחוזר ומתפלל וטוען לפני השי"ת להציל אפי' אנשי סדום, וזה בחי' מה שמצינו אצל משה רבינו שמסר נפשו ממש עבור ישראל וכמ"ש (שמות לב) אם לא תשא חטאתם מחני נא מספרך אשר כתבת. (מתוך הספר "יש מאין")

תיקון הכללי

ירבו עצבותם אחר מהרו (תהלים טז, ד).

אנר מהרו. ידוע משחז"ל בסוף הוריות (יג, ט), שחז"ל כינו את ר' מאיר אהר בתור קנס, עיי"ש, וי"א שקראו אותו כן ע"ש "אחרים" הוא אלישע בן אבויה, שהי' רבו, והסתובב עמו וכו'. וכעת עלה בדעתי כי ג"כ מצאו רמז בפסוק הזה אהר - מהרו, דהיינו ע"ש שמיהר והי' בדיקות בחי' פזיז לפי מדרגתו קראוהו אהר, וגם מהרו מזכיר את ר' מאיר. (מתוך הספר "יש למורא")

לא תחבול בגד אלמנה

כי מבואר במאמר גזילה (סי' ס"ט) שהוא שייך למאמר הנ"ל שעיקר הממון הוא בבחי' האשה שהוא בחי' נפש בחי' שם וכו' ע"ש והיא בחינת האילן שחיותה ע"י הממון והעשירות שמשפיע לה בעלה. שהוא ממשיך השקת האילן כי הוא ממשיך לה כל השפע של העשירות שהוא חיותה. וכל זמן שבעלה חי הוא ממשיך לה שפע עשירות בכל עת מחדש שהוא חיותה, כי שורש חיות האשה תלוי בבעלה. והעיקר ע"י בחי' משפט. כי הבעל הוא בחי' משפט. כי עיקר בחי' המשפט תלוי בו לבד. כי אשה פסולה לדון, והיא בבחי' שם בחי' נפש בחי' עשירות בחי' חומה בחי' כסא בחי' היכל הקודש כידוע ומובן כל זה במאמרי הנ"ל והאישי הוא בחי' משפט. כי הוא שורר בביתו ושופט את כל בני ביתו והתלויים בו ועיי"ש יש לו כח להמשיך עשירות שתלוי במשפט שהוא חיות האשה כנ"ל. אבל כשנעשית אלמנה ח"ו אזי אין לה מי שימשיך לה בחי' הארת המשפט שמשם העשירות ואין לה חיות כ"א מהעשירות שהשאייר לה בעלה בכתובתה. וע"כ אסור למשכן האלמנה. כי כשלוקח ממנה משכון לוקח כל חיותה כי אין לה עוד מי שימשיך לה בחי' הארת המשפט שעיי"ש יש תקוה לדחות העניות ולשלם להמלוה וכנ"ל. כי עיקר המשכון שלוקח הוא שממתין להלוה עד אשר ירחיב ה' ידו. וע"כ אסור ליקח המשכון מביתו או לחבול בגד אלמנה כידי שלא לפגום המשפט כנ"ל.

(ליקו"ה חו"מ הל' גביית מלוה ה"ג)

"ומקדשי תיראו"

על-ידי דבורים קדושים של תורה ותפלה שעוסקין בהם בְּבֵיתִי וּמְדַרְשֵׁי בְּיָרְאָה אֱמִתִּית, על-ידי-זה מְבַטְלִין כָּל הָאֲרָצִיּוֹת וְהַגְּשְׁמִיּוֹת וְאֲחִיּוֹת הַקְּלִפּוֹת וְהַשְּׂמָאָה מִמְּקוֹם בֵּית-הַכְּנֶסֶת, וּמְעַלִּין וּמְבַרְרִין כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים וּמְחַבְּרִין אוֹתָם וּבוֹנִין מֵהֶם עוֹלָמוֹת קְדוּשִׁים, וּמְתַקְּנִין בְּחֵינַת שְׁבִירַת כָּלִים, ועל-ידי-זה נִתְקַדֵּשׁ זֶה הַמְּקוֹם בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וְנִתְגַּלָּה בוֹ אֱלֻקוֹת על-ידי הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שְׁעוֹלִין מִשָּׁם תָּמִיד על-ידי הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים הַנִּלְבָּל. וּמְחַמַּת שְׁעָקֵר בְּטוֹל הָאֲרָצִיּוֹת וְהַגְּשְׁמִיּוֹת, שְׁזָה עָקֵר הַקְּדוּשָׁה, הִיא על-ידי יָרְאָה, על-כֵּן צְרִיכִין לָנֶהֱג מוֹרָא גְדוֹל בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת וּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ, שְׁזָה בְּחֵינַת מוֹרָא מְקַדֵּשׁ, בְּחֵינַת "ומקדשי תיראו", בְּחֵינַת "מה נורא המקום הזה".

(אוצר היראה בתיכנסיות ובתימדרשות אות ב)

לעילוי נשמת
תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ז שבט
תנצבה.
נתן וצירנה בלאוואר ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובגשמיות

לתרומות, הקדשה/מסירת שמות לזכרה
050 - 4161022
לקבלת העלון השבועי למייל צרו קשר במייל
netzah.meir@gmail.com

מכתבים על פרישת השבוע
מאת הרב"ח שמעון יוסף הכהן ויונפלד שליט"א

לרכישת הספר - 054-84 96548

לעילוי נשמת
חנה בת יצחק ע"ה
נלב"ע ח' אדר א תשע"ו
ר' יוסף זאב בן שלמה זלמן גוטסמן ז"ל
נלב"ע י"ח אדר א תשנ"ה
תנצבה.

לעילוי נשמת
שלמה בן אברהם חיון ז"ל
י"ז מנחם אב

יריב בן מניח
חזרה בתשובה שלמה